20/12/2019

Αρχιεπ. Αθηνών: “Ας μην παραμείνει το Σπήλαιο ευτελές”

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Φωτογραφίες: Γιώργος Φερδής

Στις καθημερινές «τραγωδίες μικρής και μεγάλης κλίμακας» αναφέρεται στο Χριστουγεννιάτικο μήνυμά του ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος, προσθέτοντας ότι κοινός παράγοντας σε αυτές είναι ο «εγωισμός και η αλαζονεία»

«Πόλεμοι, τυραννικά καθεστώτα, αδικία, ανισότητα και πόνος, όλη αυτή η αρχαία κληρονομιά της ανθρωπότητας κάνει καθημερινά αισθητή την παρουσία της. Ο ανθρώπινος ναρκισσισμός προσβλέπει σε έναν παντοδύναμο μετα-άνθρωπο, σε μία αχαλίνωτη βούληση που περιφρονεί ακόμα και τη φυσική τάξη των πραγμάτων, προσβάλλοντας τη δημιουργία του Θεού.

«Και με όλα αυτά οι στρατιές των ξεριζωμένων και εξαπατημένων ανθρώπων που μετακινούνται αναζητώντας ελπίδα. Μετανάστες και πρόσφυγες, ανάμεσά τους και ασυνόδευτα παιδιά, γίνονται πρόβλημα και κρίση για όλους μας, αποδιοργανώνοντας και διακινδυνεύοντας τη ζωή τους, θύματα οι ίδιοι των συμφερόντων και των ισχυρών της γης”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2019

Ἀδελφοί μου καί τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

«Ὁ ἀχώρητος παντὶ...ἐχωρήθη ἐν γαστρί...καὶ μὴ ἐκστὰς τῆς φύσεως μετέσχε τοῦ ἡμετέρου φυράματος»

Μιὰ καινούρια ἀνθρωπότητα χάραξε μέσα στὸ εὐτελὲς Σπήλαιο καὶ τὰ σταπεινὰ σπάργανα τῆς Βηθλεέμ. Ἐκστατικοὶ ἀναφωνοῦμε «τί τὸ δρᾶμα τοῦτο ὃ...τεθέαμαι;» κατασπαζόμενοι θεοπρεπῶς «τὸ βρέφος τὸ τεχθέν». Μέσα ἀπὸ τὴ Λατρεία καὶ τὴν ἔκπληξη προβάλλει ἡ ἐρώτηση: Γιατὶ ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος; Ἀναπάντεχες ἠχοῦν οἱ ἀπαντήσεις, ψηλαφητὴ ὅμως πραγματικότητα μέσα στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ νὰ θεοποιηθεῖ ὁ ἄνθρωπος. Σκοπὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴ δημιουργία του ἦταν νὰ ὑποδεχθεῖ τὸν Θεό. Μὲ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος πραγματώνει τὸ σκοπό του, γίνεται ἀληθινός. Ἡ θεοποίησή του εἶναι ἡ ἀλήθεια του. Ὁ Χριστός, τὸ νέο παιδίον, ὁ «πρωτότοκος πάσης κτίσεως», τὸ Βρέφος τῆς Βηθλεέμ, εἶναι τὸ ἀρχέτυπο τοῦ ἀνθρώπου. Στὸ πρόσωπο τοῦ Σαρκωθέντος Κυρίου γίναμε ἀληθινὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.

Μιὰ καινούργια θέαση τοῦ χρόνου καὶ τῆς Ἱστορίας θεμελιώνεται στὴ Φάτνη. Ἡ κτίση νοηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸν «ἄχρονον Υἱόν», ἡ Ἱστορία ἀπὸ τὰ Ἔσχατα. Οἱ δυνατότητες τοῦ ἀνθρώπου γίνονται ἀπέραντες, φθάνουν στὶς ἐσχατιὲς τοῦ ἀνθρώπινου εἶναι.

Ὡστόσο τὸ Σπήλαιο ὑπῆρξε εὐτελές. Τὴν ἴδια στιγμὴ ποὺ ἡ ἀνθρωπότητα προσέφερε μὲ χάρη καὶ ὡραιότητα τὴν Παναγία ὡς καρπὸ τῶν κτισμάτων, τὴν ἴδια στιγμὴ «ἐπέστη...καιρὸς ὁ τῆς γεννήσεως καὶ τόπος ἦν οὐδεὶς τῷ καταλύματι». Σήμερα οἱ ἄνθρωποι αἰσθανόμαστε τὴ δύναμη τοῦ κακοῦ νὰ συμπλέκεται τόσο συχνὰ μὲ τὸ ἀνθρώπινο μεγαλεῖο. Ἀπ’ τὴ μιὰ ὁ ἄνθρωπος, ὄχι ἁπλῶς σοφός, ὅπως ὀνομάστηκε, ἀλλὰ ταξιδιώτης καὶ ἐρευνητὴς τοῦ σύμπαντος, παρατηρητὴς ἐπίσης καὶ κατὰ κάποιο τρόπο διαμορφωτὴς τῆς πραγματικότητας τοῦ μικρόκοσμου, ὅπως ἐκπληκτικὰ μᾶς βεβαιώνει ἡ σύγχρονη φυσική. Κορυφαῖοι βέβαια ἀνάμεσα στὰ ἀνθρώπινα θαυμαστὰ οἱ τόσοι παλαιοὶ καὶ σύγχρονοι ἅγιοι τοῦ Θεοῦ· αὐτοὶ ποὺ ἀπὸ τὴ γῆ μᾶς δείχνουν ἀνυποχώρητα τὸν οὐρανό. Ἀπ’ τὴν ἄλλη ἡ ἀνθρώπινη μικρότητα συχνὰ ἀσφυκτική. Τραγωδίες μικρῆς καὶ μεγάλης κλίμακας· κοινὸς παράγοντας ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ ἀλαζονεία. Πόλεμοι, τυραννικὰ καθεστῶτα, ἀδικία, ἀνισότητα καὶ πόνος, ὅλη αὐτὴ ἡ ἀρχαία κληρονομιὰ τῆς ἀνθρωπότητας κάνει καθημερινὰ αἰσθητὴ τὴν παρουσία της. Ὁ ἀνθρώπινος ναρκισσισμὸς προσβλέπει σὲ ἕνα παντοδύναμο μετα-άνθρωπο, σὲ μιὰ ἀχαλίνωτη βούληση ποὺ περιφρονεῖ ἀκόμη καὶ τὴ φυσικὴ τάξη τῶν πραγμάτων, προσβάλλοντας τὴ δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Καὶ μ’ ὅλα αὐτὰ οἱ στρατιὲς τῶν ξεριζωμένων καὶ ἐξαπατημένων ἀνθρώπων ποὺ μετακινοῦνται ἀναζητῶντας ἐλπίδα. Μετανάστες καὶ πρόσφυγες, ἀνάμεσά τους καὶ ἀσυνόδευτα παιδιά, γίνονται πρόβλημα καὶ κρίση γιὰ ὅλους μας, ἀποδιοργανώνοντας καὶ διακινδυνεύοντας τὴ ζωή τους, θύματα οἱ ἴδιοι τῶν συμφερόντων καὶ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς. Θὰ ἤθελα νὰ πῶ στοὺς συνανθρώπους μας: Μὴ ξεχνᾶτε μέσα στὶς

περιπέτειές σας ὅτι σᾶς συνοδεύει ὁ Θεός. Εἶναι τόσο χαρακτηριστικὸς ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ὅταν ἐξιστορεῖ τὴ φυγὴ στὴν Αἴγυπτο. Ἄγγελος καθοδηγοῦσε στὸ δρόμο τῆς προσφυγιᾶς, Ἄγγελος στὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὴν πατρίδα. Ὅλα ἦταν τελικὰ κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τοῦ Θεοῦ. Ζοῦμε λοιπὸν ὅλοι μας αὐτὴ τὴν ἀκατανόητη καὶ οδυνηρὴ παρουσία τοῦ κοσμοκράτορος «τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου» μέσα στὴ δημιουργία τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Εἶναι τὸ αἴνιγμα τοῦ κακοῦ, τὸ παράλογο, τὸ ἀδιανόητο κάποτε, κακό. Καὶ ὅμως, ἂν θέλουμε μποροῦμε πάντα νὰ διαβλέπουμε, πίσω ἀπὸ τὸ παράλογο, τὸν Σαρκωθέντα Θεὸ νὰ σέβεται τὶς ἐπιλογὲς τῆς ἀποστασίας μας καὶ νὰ μᾶς ἀγαπᾶ ταυτόχρονα. Εἶναι Αὐτὸς ποὺ προσφέρει καινοὺς... οὐρανούς καὶ γῆν καινήν». Εἶναι αὐτὸς ποὺ «ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ». Καὶ εἶναι πάντα ὁ ἀντιλεγόμενος.

Ἀδελφοί μου καί τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἂς ταχθοῦμε μὲ τὸ μέρος τοῦ Νικητῆ τῆς Ἱστορίας. Ἂς προσφέρουμε στὸ Παιδίον «ἀρετὰς ἀντὶ μύρου»· κόπο γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἀδελφό. Ἂς εἶναι φέτος ἡ καλλιέργεια τῶν χριστουγεννιάτικων δένδρων, ὅπως ἔγραψε ἕνας μεγάλος τῆς Λογοτεχνίας τοῦ 20ου αἰῶνα, εὐκαιρία ὄχι ἁπλῶς γιὰ νοσταλγία, ἀλλὰ γιὰ ἀγῶνα. Ἀγῶνα γιὰ τὴ δικαιοσύνη καὶ τὸ γκρέμισμα τῶν ἁμαρτωλῶν κατεστημένων γύρω μας καὶ μέσα μας. Ἂς μὴ συνθηκολογοῦμε μὲ τὶς δυνάμεις τοῦ κακοῦ. Ἂς ἀναγνωρίσουμε σὲ κάθε ἄνθρωπο δίπλα μας, στὸν πεινασμένο, στὸν ξένο, στὸν φυλακισμένο, στὸν ἄρρωστο, τὸν ἐλάχιστο ἀδελφὸ τοῦ Χριστοῦ. Ἂς ἀναγνωρίσουμε ἐπὶσης γύρω μας τὴν ὀμορφιὰ τοῦ κόσμου, φανερὴ καὶ κρυμμένη. Ἂς εἶναι φέτος τὰ Χριστούγεννα εὐκαιρία ἀληθινῆς Λατρείας. Ἂς μὴ παραμείνει τὸ Σπήλαιο εὐτελές.

Ἀδελφοί μου,

Ὅσο παράλογο εἶναι τὸ κακό, τόσο ἀδιανόητα τὰ Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό. Εὔχομαι σὲ ὅλους ἀληθινὰ καὶ εὐλογημένα Χριστούγεννα!

Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε λοιπόν,

«Θεὸς τὸ τεχθὲν ἡ δὲ μήτηρ παρθένος,

τί μεῖζον ἄλλο καινὸν εἶδεν ἡ κτίσις;»

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ